

MODERN RABSZOLGASÁG

A GONDOSKODÓ KORMÁNY

ELŐSZÓ

Hogy miért nem jóléti államot írtam az alcímbe? Egyrészt, mert a *jóléti* helyett politikusaink manapság inkább a divatosabb *gondoskodó* szót használják, ezért követem az ő preferenciájukat. Másrészt pedig az *állam* szó túl absztrakt ahhoz, hogy konkrétan meg tudjuk nevezni, *ki nyújt jólétet kinek*. Amikor jóléti államról beszélünk, kérdéses, hogy az állam nyújt-e jólétet az állampolgároknak, vagy az állampolgárok nyújtanak jólétet az államnak.

Természetesen (egyenlőre) képviselőn működő köztársaságban élünk, tehát mondhatjuk azt is, hogy a kormány, mint magyar állam, valójában nem önhatalmúlag cselekszik, hanem a választások eredményeképpen ténylegesen a magyar állampolgárok *akarata*t viszi véghez. Tehát a kormány csak egy meghatalmazott személy, aki személyes felelősség nélkül cselekszik.

Politikusaink téves elképzelése ellenére azonban a választásoknál *nem az akarata*ukat ruházzuk a megalakuló kormányra, hanem bizonyos kormányfeladatok végrehajtásának a *felelősségét*. Kormányfeladat-e az állampolgárokról való gondoskodás? Kormányfeladat-e az állampolgárok eltartása, nyugdíjazása (a kormányfeladatokat ellátó személyekén kívül), iskoláztatása, etetése, ápolása, gyógyítása, műveltetése, sportoltatása, stb.? Ha mindezek a kormány feladatai, *mi az állampolgárok egyéni felelőssége az életben?*

Magyarországon a mindenkori kormány az állampolgárok bevételeinek máris nagyobb része felett rendelkezik vagy szeretne rendelkezni, mint amit meghagy nekik a mindennapi megélhetéshez. Nem csoda, hogy gondoskodnia kell róluk, hisz amit meghagy nekik, az már nem elég a hónapról-hónapra való megélhetéshez, nem beszélve a gyermekvállalásról és a nyugdíjas évekre való felkészülésről. Persze, hogy többek között a gyermekvállalással járó és a nyugdíjas évekről való gondoskodást is a mindenkori kormány végzi, hisz ami bevételt meghagy az állampolgároknak, abból ők ezt már nem tudják önmaguk számára fedezni.

Az, hogy a mindenkori kormány feladatának érzi az állampolgárokról való gondoskodást, bizonyos mértékben a politikusaink hibájának tulajdonítható, vagy azért, mert még nem éltek egy egyéni felelősségre, emberi jogokra, korlátozott kormányzatra építkező országban, és nem is tapasztaltak ilyet a világban, mert sajnos már csak írmagja maradt meg, vagy pedig azért, mert hatalomvágyuk és -éhségük miatt szívesen felvállalják ezt a feladatot is, ha már ez az emberek látszólagos többségének látszólagos akarata.

Másrésztől ez a rabszolgaságba (vissza)vezető út a mi hibánk, az állampolgároké, akik valóban gondoskodást várnak el a kormánytól:

Először is megnevezhetjük a nyilvánvaló *alamizsna komplexust* – a komplexust, mely elhiszi, hogy a kormány képes és kötelessége támogatni a politikai tömeget. [...] *Bármely tisztánlátó ember láthatja azt, hogy ahhoz, hogy a kormány gondoskodjon az egész népről, először rendelkeznie kell az egész néppel, hogy ezt megtehesse*. Nem lehet magántulajdon; senki nem lehet tulajdonos. [...]

De meg kell értenünk, hogy ez a[z] [...] alamizsna komplexus nemcsak a henyélőkre [van] befolyással; nemcsak ők a „segélyezettek”. Minden gazda, minden iparos, minden kereskedő, mindenki az élet minden területén, aki ajándékot fogad el a kormánytól azért, hogy ne termeljen vagy ne dolgozzon, vagy bármiért, amit nem érdemelt ki, erkölcsileg ugyanolyan bűnös a kormányzati pénzügyekben és a nemzet gazdaságának életében, és ugyanolyan "segélyezett", mint az az ember, aki 30, 50 vagy 60 dollár segélyt kap havonta, hogy ki tudja fizetni a fűtését, az áramot, az albérletét és a napi betevőjét. Alapelvet tekintve nincs közöttük különbség.¹

Frederick Bastiat zseniális megfogalmazásával élve az állam az a hatalmas fikció, amely által mindenki megpróbál mindenki más költségén élni. Annyira félünk a bizonytalanságtól, amely az élet elkerülhetetlen velejárója, hogy inkább felcserélnénk a szabadságunkat a biztonságra. Inkább kiköveteljük a kormánytól, hogy vegyen el másoktól (egyénektől és vállalatoktól), csak hogy nekünk biztosan legyen mit ennünk. Azzal, hogy ezt a lopást törvényi alapokra fektetik, és a kedvenc *nemzeti szolidaritás* kifejezéssel illetik, még nem változtatnak a tényen. Emellett kialakítottuk magunkban a jogosultság és a gondtalan élet koncepcióját, amelyhez sok segítséget is kaptunk a reklámpiar és egyéb üzleti tevékenységeket űzők által, akik rájátszanak az emberi gyengeségre, mely szerint jobb a minél több a minél kevesebb erőfeszítés árán. Jár nekünk ...

Természetesen jár nekünk az életünk és a vagyonunk megvédéséhez nyújtott segítség. Jár nekünk a szabadság, hogy oda menjünk és azt dolgozzuk, amit szeretnénk. Jár nekünk az, hogy élvezhessük a munkánkból származó bevételt. Jár nekünk az, hogy kedvünkre tegyünk, amíg nem korlátozzuk mások ugyanilyen szabadságát. Az azonban nem jár nekünk, hogy meglopunk másokat, vagy bárkit (legyen az a mindenkori kormány) felbérelünk arra, hogy meglopjon másokat, hogy utána nekünk visszajuttasson valamennyit.

Az önkényuralom természetes módon a demokráciából nő ki, és az önkényuralom és a rabszolgaság legsúlyosabb formája a szabadság legszélsőségesebb formájából. [...] A népnek mindig van egy bajnoka, akit maguk fölé emelnek, és a magasságokba dicsőítik. [...] Ebből és nem más gyökérből nő ki az önkényuralkodó. [...] Nincs-e más célja, méghozzá az, hogy *adófizetések által elszegényedjenek, és ezáltal annak kelljen szentelni magukat, hogy napi szükségleteiket kielégítsék, és így kevés eshetősége legyen annak, hogy összeesküsznek ellene?* [...] Így a szabadság minden rendből és ésszerűségből kilépve a rabszolgaság legkeményebb és legkeserűbb formájává válik.²

Nézzük meg, miért vezet egy gondoskodó kormány rabszolgasághoz.

Hevesi Noémi

ELSŐ RÉSZ

KORMÁNYFELADATOK

A választások során felmerül a kérdés, kire szavazzunk. Mindenkinek, akit egyáltalán érdekel, megvan a maga logikája, érvelése, oka és személyes kötődése, miért szavaz egy bizonyos pártra vagy jelöltre. Nagymamám azt szokta figyelembe venni, ki adott neki eddig nagyobb nyugdíjemelést. Én azt szoktam nézni, ki a kevésbé rossz választás. A végtelen listát most nem folytatom, mindenki ismeri a sajátját. Hogy miért van ez a rengeteg különféle ok és érvelés a különböző pártok és jelöltek mellett és ellen, annak az az oka, hogy nem értünk egyet abban, mik a kormány tényleges és jogos feladatai (kvázi munkaköri leírása). Ha ezekben egyetértünk, túl sok pártra nem is lenne szükség, hisz minden jelölt ugyanazokra a feladatokra vállalkozna, és nekünk, választóknak nem főne a fejünk, hogy már megint mire fogják költeni a kemény munkával megkeresett bevételeinket.

Politikusaink tévesen azt gondolják, és ebben a tévhitben a szabad mandátumuk meg is erősíti őket, hogy megválasztásukkal mi teljes jogkört adunk nekik ahhoz, hogy eldöntsék, mire költik a bevételeinket, és annak mekkora részét hagyják meg nekünk. A magánéletben sem sűrűn fordul elő, hogy az ember meghatalmazást ad egy másiknak ahhoz, hogy kedvére költse a rábízott pénzt. A kormánnyal miért tennénk kivételt? Igenis vannak olyan feladatok, amelyeknek elvégzésére alkalmazzuk őket, mint munkaerőt, és ezek működésének a hatékonysága bizonyítja azt, hogy a kormány jól vagy rosszul végzi a munkáját.

Mivel munkaerőként foglalkoztatjuk a kormányt, ezért olyan feladatokkal ruházhatjuk csak fel, amelyeket egyénenként jogunk és kötelességünk a magunk érdekében elvégezni, de a hatékonyság érdekében delegáljuk azokat egy közösen alkalmazott szervnek: önvédelem, vagyonvédelem, az ország védelme, nemzetközi kapcsolatok ápolása (lásd *Az állam helyénvaló szerepe*, www.aahsz.hu). Ha az emberek és az országok/népek békén hagynák egymást, és egymás és az egymás vagyona iránti tisztelettel élnének egymás mellett, ezekre a funkciókra sem lenne szükség. Mivel azonban az emberi természet esendő, ezért foglalkoztatjuk a kormányt, hogy szervezze meg a rendőrséget, a hadsereget és a bíróságokat, hogy ezeket a védelmi funkciókat helyettünk ellássák, és ezekért a szolgáltatásokért szívesen fizetünk is. Tegyük fel a kérdést: jól végzik Magyarországon a munkájukat a rendőrség, a bíróságok és a hadsereg? Szerintem a válasz egyértelmű, és rögtön le is vonhatjuk a következtetést arra vonatkozólag, hogy a kormány nem azt teszi, amiért megválaszthattuk. Akkor hát mit csinál?

Ahelyett, hogy segítene az életünk és a vagyonunk megvédésében, és az adópénzünket ezeknek a feladatoknak szentelné, és nem a rendvédelmi dolgozók juttatásairól vitatkozna, ahelyett számos egyéb, nem a jogos hatáskörébe tartozó tevékenységet végez: (1) jótékonykodik mások pénzén; (2) biztosítótársaságot játszik; (3) családtag szerepében tetszeleg a gyermeknevelésben és az idősek gondozásában; (4) elárasztja az országot törvényekkel; (5) konkurenciát jelent a versenyszférának; és (6) minden téren beleszól az ember magánügyeibe és a versenyszféra tevékenységeibe. Nem

csoda, hogy nem marad pénze például a rendvédelmi dolgozók juttatásaira. Ennyi tevékenységet felvállalni a világ összes pénze nem lenne elég. Nem csoda tehát, hogy az állam nevében kölcsönöket vesz fel, amiknek visszafizetését áthárítja az állampolgárokra. A magánéletben mikor engedjük meg bárkinek, hogy kölcsönt vegyen fel a nevünkben? Amit a magánéletben józan ésszel nem teszünk meg, azt miért gondoljuk, hogy a kormány megteheti? Ahogy Thomas Jefferson, az Egyesült Államok egykori elnöke tanította:

Ahhoz, hogy megőrizzük a függetlenségünket, nem engedhetjük meg a vezetőinknek, hogy véget nem érő adósságokkal terheljenek meg minket. Döntenünk kell a gazdaság és a szabadság között, vagy a bőség és a szolgaság között. Ha ilyen adósságokba futunk, meg kell, hogy adóztassák az enivalónkat és az innivalónkat, a szükségleteinket és a kényelmünket, a munkánkat és a szórakozásainkat.

Ha meg tudjuk előzni, hogy a kormány elvesztesse a nép munkáját azzal az álcával, mely szerint gondoskodik róluk, akkor a nép boldog lesz. Az az óvatosság, amely a magánéletünkben megtiltja, hogy pénzünket megmagyarázatlan projektekre költjük, megtiltja a közpénzek elköltésében is. Azon dolgozunk, hogy a kormányt leredukáljuk a szigorú gazdálkodás gyakorlatába, hogy elkerülje a nép megterhelését és az előljárók felfegyverzését a pénzzel való atyáskodással, amit kormányzatunk alapelveinek megrontására használhatnának.³

MÁSODIK RÉSZ

KORLÁTOZOTT VS. KORLÁTLAN KORMÁNYZAT

Ismerjük azt a kifejezést, mely szerint valami vagy fehér vagy fekete. Vagy igen, vagy nem. Nos, ugyanez igaz a kormányra is. Egy kormányzat vagy korlátolt vagy korlátlan (más néven központosított). Természetesen érvelhetünk azzal, hogy a kettő között hatalmas, ilyen-olyan árnyalatú szürke terület is húzódik, de ez a szürke terület eléggé csúszós, mert szubjektív. Az anarchizmust kivéve a képből a kormányzat skálájának egyik végén ott található a kizárólag védelmi funkciókat ellátó és nemzetközi kapcsolatokat ápoló korlátozott kormány, amely mellett az állampolgárok minden más jogot és felelősséget megtartanak maguknak; a skála másik végén pedig a korlátlan kormányzat helyezkedik el, amelyet sok névvel szoktak illetni: önkényuralom, diktatúra, kommunizmus, monarchia, stb. A kettő közötti szürke területen csúszkál ma szinte minden ország és az emberek szubjektív preferenciája. Egyik végén a teljes szabadság, önrendelkezés és felelősségvállalás vonzza az embert, hogy a kormány hagyja már békén a feljebbjutásra való törekvéseiben; a másik végén pedig a biztonság, a felelősség nélküli gondtalan, előre megtervezett, kiszámítható élet vonzza az embert, amelynek biztosításához az állampolgárok átadják magukat, vagyonukat és akaratukat a kormánynak.

A történelem azt tanítja, hogy amikor az egyének feladták azt, hogy a saját gazdasági szükségleteikről gondoskodjanak, és ennek a felelősségnek egy nagy részét átruházták a kormányra, mind ők, mind pedig a kormány elbukott.

Legalább hús nagyszerű civilizáció tűnt le. A minta megdöbbenően egyezik. Az összeomlásuk előtt mindegyiknél tapasztalható volt polgáraik hanyatlása a lelki értékek, az erkölcsi tartás, a szabadság és a felelősség terén. Olyan szimptomákat mutattak, mint költségvetési hiány, túlzott adóztatás, felduzzasztott bürokrácia, a kormány atyáskodása, és általánosságban véve elég részletesen kidolgozott támogatási, felügyeleti és szabályozási rendszer, amely kihatással volt az árakra, a bérekre, a termelésre és a fogyasztásra.⁴

Az egyetlen általam ismert korlátozott kormányzat, amely azóta sajnos szintén átváltott jóléti állammá, az Amerikai Egyesült Államok kormányzata volt megszületésétől számítva kb. 130 évig. Ennek a korlátozott kormányzatot szabályozó Alkotmánynak – amely később szinte minden ország alkotmányának a mintájává vált – egyik elismert szakértője így fogalmazta meg a különbséget a korlátozott és korlátlan kormányzat között:

Mint ahogy »mi, az Egyesült Államok népe« az *Alkotmány* elrendelésével és létrehozásával nem delegáltunk a kormánynak olyan hatalmat, hogy belépjen a magánvállalkozások területére, úgy azt a célt tűztük ki, amennyire az bölcsen lehetséges volt, hogy a kormányunkat az *Alkotmány* keretein belül tartsuk, távol az egyes állampolgárokkal való közvetlen, pénzügyi kapcsolatoktól, leszámítva bizonyos adókat és a katonai szolgálatot.

Bármikor valamilyen szerződéshez anyagi fedezetet kellett biztosítani, a kormány elvehetett pénzt hozzá az állampolgároktól, de nem adhatott nekik pénzt, csak a szerződésben álló szolgáltatásokat. Az *Alkotmány* atyjai, arra törekedvén, hogy megtartsák és megőrizték a saját vérükkel kivívott szabadságot, túlságosan is bölcssek és tapasztaltak voltak ahhoz, hogy lehetővé tegyék vagy elismerjék azt az alapelvet, mely szerint a kormány ajándékokat adhat az egyéneknek. *A korrupció lehetősége egy ilyen rendszerben annyira nyilvánvaló, hogy az már elnyomás.* Így jártuk az alkotmányos utat másfél évszázadon keresztül. A politikai életünk ennél fogva és ennek arányában mentes volt a tömeges korrupciótól.

Majd a szükségetlátók megsegítésének állítólagos okából kifolyólag a kormány elkezdett alamizsnákat osztogatni, beleértve az úgynevezett öregségi nyugdíjat. Amennyiben a segélyezési rendszer pártatlanul és érdekmentesen lett volna kivitelezve, és megőrizte volna a segítség kritériumát; ha a politika kimaradt volna a segélyezések szétosztásából; ha a politikai előnyöket nem használták volna fel de azonnal, akkor a jóléti szemszög sokkal vonzóbb lett volna a hazafias állampolgárok számára.

A segély azonban azonnal politikai eszközzé vált; egyértelműen felhasználták politikai hatalomhoz jutáshoz; felhasználták szavazatok megvásárlásához – nem úgy, legalább is a tudomásom szerint, hogy ötdollárosokat osztogattak a szavazás napján, hanem, és ami még ennél is rosszabb, havi fizetségként, évről évre. Semelyikőnk nem nézné tétlenül, hogy valaki éhezzen, ruhátlan vagy fedél nélkül legyen, de az ilyenfajta segítségnyújtás nem tartozik a szövetségi kormány feladatai közé. Ameddig ez a rendszer fennáll, a szabad intézményeink és szabadságaink valódi veszélynek vannak kitéve.

Történt-e már valami ez ellen a morgáson és a jajveszékélesen kívül?⁵

Bárhogy legyen is, egyet meg kell értenünk: a korlátozott kormányzat a szabadságra, a korlátlan (központosított) kormányzat és az ahhoz közelítő kormányzatok (szocialista, jóléti, gondoskodó) pedig kényszerre épülnek. Egy korlátozott kormányzat alatt az állampolgárok a biztonságukat munka, család és előrelátó életmód által biztosítják betegség, munkanélküliség, haláleset és az időskor esetére. Biztosítótársaságokat alakítanak, a bevételeik határain belül élnek, megtakarítanak, józan döntéseket hoznak, nem a kormányt hibáztatják a rossz döntéseikért, a gyermekeket munkára és a szülők

tiszteletére tanítják, gyermekeket vállalnak gazdasági megfontolásból is, kezdeményezéseikkel előreviszik a gazdaságot, és szívesen fenntartják azt a kormányzatot, amely mindezen tevékenységeikben megvédi őket egymástól.

A korlátlan kormányzat és annak bújtatott formái szükségszerűen is kényszerrel alkalmaznak a működésükhöz. Mivel gondoskodniuk kell az állampolgárok idővel egyre nagyobb részéről (vagy mert akarnak róluk gondoskodni, és/vagy mert az állampolgárok ezt várják el tőlük), ahhoz pénz kell, és a kormánytagok nem olyan jótét lelkek, hogy mindezt a saját bevételeikből finanszírozzák. Inkább magukhoz ragadják az adóztatás intézményét, amelyről egy amerikai alkotmánybíró azt mondta, hogy »az adóztatás hatalma a pusztítás hatalma«⁶.

HARMADIK RÉSZ

ADÓZTATÁS HATALMA

Ahhoz, hogy a kormány gondoskodni tudjon állampolgáraitól, pénzre van szüksége. Honnan származhat ez a pénz? Ha politikusaink jótét lelkek lennének, saját bevételeiket szánják a sport támogatására, a kultúra támogatására, a gyermekek és főiskolások iskoláztatására, a szegény gyerekek étkeztetésére, a bedőlt hitelek megsegítésére, a rászorulók energiátámogatására, a vissza nem térítendő támogatások finanszírozására és végtelen a lista. Hány politikusról vagy pártról tudunk, akik választási kampányaikat azzal indították, és esetleg nyerték meg a választásokat, hogy ők ezeket a feladatokat szívesen felvállalják a saját és párttagságuk bevételeiből?

A választási programok odáig szoktak csak szólni, hogy a jelöltek ezeket és sok más feladatot szívesen felvállalják. A *miből* rész szokott kimaradni a kampányüzenetből. Attól tartok, hogy állampolgáraink egy (nagy) részét a fejét a homokba dugó struccként nem érdekli, a kormány honnan és milyen eszközökkel teremti elő a forrásokat, csak gondoskodjon róluk. Az állam azonban egy fikció. Néven nem nevezhető, megfoghatatlan koncepció. A kormánytagok néven nevezhetők, sőt a költségvetést jóváhagyó országgyűlés tagjai is megnevezhetők, de ha nem az ő saját bevételeikből finanszírozzák ezeket a feladatokat, akkor honnan veszik ezeket a hatalmas összegeket? Három lehetséges forrásból: üzleti tevékenységből, kölcsönökből és az állampolgárok zsebéből (adók és illetékek).

Az üzleti tevékenységgel nem húzom az időt, hisz szállóige az, hogy az állam a legrosszabb tulajdonos. A veszteséges állami cégeket a másik két forrásból (adó és kölcsön) tartják életben ahelyett, hogy átengednék ezeket a területeket a versenyszférának. Az, hogy az állami cégeknél a vezetők nagyságrendekkel többet keresnek, miközben veszteségesen működnek, mint a ténylegesen profitorientált versenyszféra cégvezetői, még egy ok arra a költői kérdésre, hogy ki nyújt jólétet kinek.

A kölcsön és adósság kérdése egyszerű, hisz maga az adósság önmagában szolgáltatást jelent. Amikor kormányunk, bármelyik, kölcsönt vesz fel, azzal abban a pillanatban szolgáltatásba döntötte az országot:

A kamat soha nem alszik, nem betegszik meg, és nem hal meg. Soha nem kerül kórházba; vasárnap és ünnepnapokon is dolgozik; soha nem vesz ki szabadságot. [...] Mihelyst

adósságba keveredünk, a kamat lesz társunk a nappalok és éjszakák minden percében; nem kerülhetjük ki, és nem menekülhetünk el előle; nem söpörhetjük félre, hiszen nem enged sem a könyörgésnek, sem a követelésnek, sem a rendeleteknek; és bármikor, ha útjába állunk, kereszteljük pályáját vagy elmulasztunk követelésének eleget tenni, összezúz minket.⁷

Az adó önmagában egy szükséges bevételi forrás ahhoz, hogy a kormány a helyénvaló és a létét igazoló védelmi feladatokat megfelelően elláthassa. Mindannyiunk érdeke, hogy a kormány megvédjen minket egymástól. Mi lenne velünk, ha időnk ki tudja mekkora részét arra kellene fordítanunk, hogy mások haragjától, irigységétől, mohóságától és kapzsiságától kellene nap mint nap védenünk magunkat, családjainkat és vagyónkat (megjegyzem, most is ezt tesszük, hiába alkalmazzuk a kormányt). És amikor már megtörtént a bűncselekmény, magunknak kellene vizsgáldnunk és igazságot tennünk. A gyengébbek valószínűleg rosszabbul járnának az erősebbekkel szemben, ahogy a történelem is bizonyítja. Nem lenne rend, és nem lenne igazságosság. A kormányzat tehát nem egy szükséges rossz, hanem egy elengedhetetlen intézmény ahhoz, hogy az ember élvezhesse a szabadságát és a munkája eredményét. A védelmét ellátó kormány működtetésére pedig szívesen áldoz a bevételeiből. Nem nehéz kiszámolni, hogy egy megfelelően működő rendőrség és hadsereg, hatékonyan működő bíróságok és az állampolgárok képviselőit ellátó országgyűlés mennyi pénzbe kerül reálsan egy évre lebontva. Azt elosztva a kormány védelmi funkcióit élvező állampolgárok számával, kijön, hogy egy évben mennyi adót kell fizetniük. Ennél többre nincs szükség a kincstárban. Mint minden más területen az életben, az ország vezetésére vállalkozó jelölteket meg lehet versenyeztetni a választások során azzal kapcsolatban, hogy melyikőjük tudja mindezt a legkevesebb pénzből a leghatékonyabban megszervezni.

A kormányzat fenntartásához való hozzájárulás beszédéhez muszáj az adózás intézményét használni. Hasonlatos ez a csoportos beszédési megbízásokhoz: kötöttünk egy szerződést, amelynek ára van, és ezt a zavartalan működés érdekében finanszírozni kell tudni.

Ha a védelmi funkciók ellátása során több pénz maradt a kincstárban, mint amennyire az év során szükség volt, azt a következő évre át lehet vinni, és egyben csökkenteni a mindenki által egyforma arányban fizetett adó összegét. A kincstárba befolyó pénz azonban nem azért van ott, hogy a kormány jótékonykodjon vele, hisz erre nem adtunk neki felhatalmazást, mert nem is adhattunk. Más pénzével senki nem jótékonykodhat. Ez egyszerű paraszti ésszel felfogható igazság. És arra sem adhattunk neki felhatalmazást, hogy több pénzt szedjen be az állampolgároktól, mint amire szüksége van a védelmünk megszervezése érdekében, mert nem bérelhettük fel arra, hogy egyes állampolgároktól ennél több pénzt szedjen be. Ez egyszerű bűncselekmény lenne.

A hatalomra vágyó politikusok számára elég unalmasnak tűnhetne egy ilyen korlátozott kormányzatban végzett munka. Valószínűleg azonnal megszűnne a megélhetési politikus szindróma.

Meg kell mindenkinek értenie, hogy

„[...] semmilyen kormányzatnak – [állami], [megyei] vagy községi – nincs pénze vagy bármije, amiből adományokat adhat, kivéve azt, amit először kivesz az állampolgárai zsebéből. Ebből az következik, hogy amikor bárki, legyen az idős vagy bármilyen okból kifolyólag nélkülöző, segítséget vesz ki a közkinctárból, *közvetett módon valaki másnak a*

zsebéből veszi ki a pénzt – nem törvénytelenül, az biztos, de kiveszi. Van bárkinek, a valódi szükségét kivéve, bármilyen erkölcsi joga ezt tenni? [...]

Sok keményen dolgozó ember nehéz tehernek éli meg az adókat. Áldozatot jelent nekik a fizetésük, és előfordul, hogy az adók a kifosztásuk határát súrolják. Szentesíti-e ezt [...] bármilyen illemszabály vagy sportszerűségi elv [...]? A tisztesség és az elemi becsületesség kérdése vetődik itt fel.⁸

NEGYEDIK RÉSZ

ADÓÚT AZ ÖNKÉNYURALOMBA

J. Reuben Clark, egykori államtitkár és nagykövet, valamint az Egyesült Államok Alkotmányának szakértője, az alábbiakat mondta az adóztatás hatalmáról:

Alkotmányozó atyáink, akik tapasztaltak voltak az önkényuralom megtévesztéseiben és gyakorlataiban, ismerték annak megközelítési módszereit. Tudva, hogy az önkényuralomnak aranyra van szüksége céljai eléréséhez, a pénzbeszedés hatalmát a nép közvetlen képviselőinek a kezébe helyezték, és gondoskodtak arról, hogy »minden pénzbeszedéshez szükséges törvény a Képviselőházban legyen kezdeményezve«. Azzal, hogy ezt a hatalmat a Háznak adták, feltételezték, hogy a nép soha nem választana képviselőknél *a kormány végrehajtó ágának egyszerű bábait* – olyan bábokat, akik a végrehajtó hatalom kívánságának megfelelően adókat hajtanak be és terheket rónak ki; és azt sem feltételezték, hogy az electorok közül néhányan olyan alacsonyra süllyednek a polgári tisztességükben, hogy az ilyen bábság sikeresen erényként lehetne feltüntetve [...]

Ismerve az adóztatás felhatalmazásában természetesen benne rejlő hatalmat az elnyomásra és a visszaélésre – az adóztatás hatalmának gonoszságai jelentették a Szabadságharc kirobbanása okainak alapját –, ismerve azt az alapelvet, amelyet később nagyszerű alkotmánybíránk kijelentett, mely szerint »az adóztatás hatalma a pusztítás hatalma«, az atyák az [állam] adóztató felhatalmazását gondosan körbekerítették, és határozottan megtagadták az [államtól] a jogot arra, hogy közvetlen adókat vessenek ki az egyénre. Világosan látták, hogy az egyén megadóztatásának hatalma felhatalmazást ad az ő felügyeletére, ezért ezt a hatalmat meghagyták a [megyéknek], hogy azt önkormányzás útján kezeljék, ahol működhet a szomszédság és az ismertség visszafogó ereje. Később az államférfiak [az Alkotmány] tizennegyedik kiegészítésével megvédték az egyént a saját [megyei ön]kormányzataiktól a »törvények egyenlő védelmének« ügyében.

Majd eljött az idő, negyed évszázaddal ezelőtt, amikor a kormánykiadásokhoz nagyobb bevételt sürgetés – az adóterhek jobb kiegyenlítésének álcázva – ahhoz a kiegészítéshez vezetett, amely felhatalmazást adott a jövedelemadóra. Ez az adó kezdetben könnyű volt, majd ugrásszerűen megnövekedett. Ahogy az lenni szokott, *mennél jobban tápláljuk a kormányt – bármely kormányt –, annál éhesebb lesz, és annál többet eszik*. Az állampolgárok, akik sok nehéz és takarékos éven át és áldozattal teli munkával vagyonhoz jutottak, azt látták, hogy idős korukra jön a kormány, és elveszi életük munkája gyümölcsének egy kiadós részét, hogy fellengzős terveket és programokat hajtson végre, és olyan projekteket építsen, amelyekhez nem volt felhatalmazása. Ez az embereket oda vezette, hogy kikerüljék a nehéz munkával megkeresett pénzüknek a kormány által történő pazarlását, és maga a kormány is ösztönözte ezt az erőfeszítést azáltal, hogy elismerte, az emberek igazoltan keresik a módját annak, hogy kikerüljenek a törvény látóköréből. Ez az út és lelkület pusztító hatással van az egész állampolgári tisztességre.

Egy végrehajtó rendelet alapján, amelyet a bíróságok jóváhagynak, de amely érzésem szerint az atyák rendelkezését meghaladja, olyan szabályok és előírások lettek lefektetve a jövedelemadók fizetésének fedezeteként, amelyek az egyre növekvő bevételsszükséglettel együtt változtak. Ezek az előírások időnként visszamenőlegessé váltak, és az állampolgárok, akik az érvényesség idején becsületes adót fizettek, évekkal később arra kényszerültek, hogy gonosz büntetésekkel való fenyegetések mellett még több adót fizessenek be.

Örökösödési adók is színre léptek.

Mindez egy olyan helyzetet teremtett az adózási életünkben, amely bármilyen kormányt, aki úgy gondolja, képessé tesz arra, hogy nehéz és egyenlőtlen kezét az ország állampolgáraitra helyezze.

Bármely kormány, amely úgy gondolja, vizsgálódhatna vagy nem élne a vizsgálódás lehetőségével, további adókat vethetne ki vagy meghagyhatná a régi adókat akaratának és kénye-kedvének megfelelően, és büntetésekkel járó további adók kivetésével pusztítást idézhetne elő. Egy ilyen beállítottságú kormány az állampolgárokra a terror uralmát hozhatja, elnémíthatja a kritikát, elnyomhat minden ellenkezést. *Így jön létre az önkényuralom a legsötétebb formájában.*

És ezzel még nem lenne vége. Mert a kormány bendője, amely nem elégszik meg egyszerűen az állampolgárok jövedelmével, még több javukat követelné, és a következő lépés egy tőkealapú adó lenne valamilyen formában. Ne legyetek naivak. Minden kormány következetesen ezt az utat járta, amely ebbe az irányba indult. *Az állampolgárok által megtakarított tőke elvételét a szegények szükségleteinek az enyhítésével vagy a kormányzati terhek kiegyenlítésével, a vagyon megosztásával fogják álcázni. Amikor ez megtörténik, az állampolgárok leigázása teljes lesz; az önkényuralom trónra ül és addig fog uralkodni, míg a szabadságot sok véres harmezőn keresztül újra vissza nem állítják. A történelem így fogja megismételni önmagát.*

Atyáink ismerték az önkényuralomnak mindezeket a közeledéseit. Messziről hallották jövetelének neszezését. Jeleket és figyelmeztetéseket hagytak nekünk, hogy füleinkkel tisztán halljunk, és védőfalat húztak fel az útjában. Olyan jó munkát végeztek, hogy az önkényuralom évekig el sem hagyta búvóhelyét. Emberi szabadság, boldogság és gazdagodás töltötte be a földet, és öröm lakozott az emberek szívében. Elfelejtettük, hogy az önkényuralom létezik. Majd az éjszaka közepén elhagyta odúját, és elkezdte becserkészni a szabadságainkat, ahogy a vadállat a sötétben csendben kúszik az áldozata felé.⁹

ÖTÖDIK FEJEZET

KORMÁNYZATI JÓTÉKONYKODÁS

Amikor katasztrófa sújt egy térséget, családot, egyént, az emberek nagy részének szíve elszorul, és azonnal segíteni kíván a nehézség enyhítésében és megoldásában magánúton vagy akár vállalati összefogásként. Ha idejük nem engedi, hogy nagyobb figyelmet szenteljenek az adott ügynek, megbíznak kompetens szervezeteket, amelyek ezeket az egyéni felajánlásokat összefogják és hatékonyan odairányítják, ahol arra a legnagyobb szükség van és a legjobb jót tudja tenni. Az emberek általában jószívűek, és nagyon szívesen segítenek a rászorulókon, ha azt a szívük diktálja és szabad akaratukból teszik. Az emberek nagy része nem szívesen nézi végig azt, hogy gyermekek éheznek, mások fáznak, betegek, munka híján nehezen tudnak gondoskodni a családjukról, víz

vagy iszap árasztja el a házaikat, nincs pénzük omlásnak indult házuk renoválására, stb. Azonban a lustaságot és a követelőző hozzáállást nem veszik jónéven. Azt szeretik látni, hogy segítségnyújtásuknak eredménye van, jócselekedetük alanya tovább tud lépni az életben, és valami pozitív változás következett be.

Onnantól kezdve azonban, hogy a kormány belép erre a magánterületre, és szervezkedni próbál benne, azt az üzenetet küldi az állampolgárok felé, hogy »tudjuk, milyen keményszívűek vagytok, ezért közbe kell lépünk, különben a kevésbé szerencsés társaink éhenhalnak, betegségekben halnak meg, iskolázatlanul maradnak, megfagynak, stb. Úgy ismerjük az ország népét, hogy nem érdekli a mások sorsa, mindenki csak a maga dolgával foglalkozik, és a rászorulókkal nem törődnek.« Én nem így ismerem az embereket. Még a kevés kis pénzükből is, amit a kormány meghagy nekik, magától értetődően adnak, amikor szívük megesik a náluk még szerencsétlenebbek sorsán. A tehetősebbeket is büszkeség és jóleső érzés tölti el, amikor egy-egy érdemes ügynek áldoznak. De mennyire gyűlölik, amikor ezt kikényszerítik tőlük. Vállalatok pedig társadalmi felelősségvállalás és csapatépítés céljából gyakran a rászorulókon való segítséget választják.

Azzal, hogy a kormány belép erre a magánterületre, amire különben pénze sincs, hiszen a mindenkori kormánytagokra és politikusainkra a kevés kivételtől eltekintve nem jellemző, hogy a kormányzati jótékonykodást saját bevételeikből fedeznék, ténylegesen azt az üzenetet közvetítik az ország állampolgárai felé, hogy »tudjuk, hogy nem vagytok képesek előrelátóan gondolkodni, önmagatokról és családjaitokról gondoskodni nehézség, betegség, haláleset, időskor esetén. Mivel nem vagytok ennyire intelligensek, ügyesek, megfontoltak és összetartóak, ezért mi majd gondoskodunk rólatok, mert mi vagyunk olyan intelligensek, ügyesek, megfontoltak és előrelátóak, hogy ezt meg tudjuk tenni. Nektek csak ránk kell szavaznotok, és életetek problémáit mi majd megoldjuk.«

A gondoskodó kormány tehát két, alapvetően negatív előfeltételezésre épít: (1) az ország polgárai keményszívűek és önzőek; és (2) az ország polgárai híján vannak azon képességnek, hogy önmagukról és családjairól gondoskodjanak a nehézségek idején. Nem kétlem, hogy vannak mindkét kategóriában emberek, de feltételezni, hogy az ország állampolgárai *általánosságban véve* ilyen jellemmel és hiányosságokkal rendelkeznek, és ugyanakkor a politikusaink kivételek e jellemhibák és hiányosságok alól, hisz képesek kompenzálni az ország lakosságának hiányosságait, egyrészt sértő, másrészt vagy rossz emberismeretről tanúskodik, vagy önmagukból indulnak ki, és be akarják magukat biztosítani mások pénzén, vagy pedig narcisztista személyiségzavarban szenvednek, hívén azt, hogy ők mások felett állnak képességekben, tehetségekben, jóságban és egyáltalán mindenben.

Mivel az állampolgárok nem adhattak a kormánynak felhatalmazást arra, hogy mások pénzén jótékonykodjon, ezért szükségszerűen a kényszer eszközt tudja csak használni. A kormány által működtetett

[jóléti] rendszerek pénzügyi forrásait illetően az államkincstártól függenek, amelyet a nép megadóztatása táplál. Az adományozó így nem önkéntes, hanem *kényszerített* adományozó. Közötte és az adománya haszonélvezője között nincs semmilyen kötelék, így az a jellemző érték, amely az önkéntes reagálásokkal jár, elveszett. Megfizette az adóját, és azzal kész van; semmit nem tapasztal a lélek öröméből, amely elönti őt, amikor önként adományoz egy nehéz helyzet enyhítéséeként.

Másrészt a segély haszonélvezője, amelyet törvény szabályozott, sokkal hajlamosabb elfelejteni a hálaérzetet, amely egy olyan ember szívében gyülemlik fel, aki önként felajánlott segítségben részesül. Ehelyett sokkal inkább hajlamos beleesni abba a gondolkodásmódba, hogy csak azt kapja, amihez joga van, és ezzel a lelkiüreltel követelőzővé válik, és több és nagyobb adományért nyúl a hála helyénvaló érzésének kárára.¹⁰

Onnantól kezdve, hogy a kormány átlépi a munkavállalói szerepét, azaz nem azt teszi, amire az állampolgárok őt létrehozhatták, védelmük megszervezése érdekében, az állampolgárok felett mesterré válik. Az állampolgárok lealacsonyodnak a kormányzat szolgálivá, hisz az önkényesen határozza meg, munkájuk után mennyi bevételt hagy meg nekik, és cserébe megígéri, hogy majd ő gondoskodik róluk.

A gondoskodó kormány nem pusztán negatív előfeltételezésekre épít, hanem jótékonykodása önmagát betöltő próféciaként negatív következményekkel is jár az ember jellemét, erkölcsét, önrendelkezését és kezdeményezését, következésképp a gazdaságot tekintve.

A világ egyik tragédiája ma az, hogy az emberek nem hajlandók felelősséget vállalni. [...] Az önmagunkról való gondoskodás felelősségének visszautasítása egyenlő azzal, hogy hajlamosak vagyunk ezt a felelősséget másvalakire háritani. Ennek mindig ára van – a függetlenség és az önbecsülés ára. Mindez egyszerű lustaságnak tulajdonítható. Az ember a felelősség felvállalásával fejlődik, halad tovább és építi jelleme erejét. Ez az élet rendíthetetlen törvénye. Az embereknek meg kell tanulniuk gondoskodni a saját jövőjükéről. Nagyszerűséget és erőt egyetlen nemzet sem azzal szerzett, hogy a polgárai mást sem tettek, mint ágyékkötőt viselve kókuszdiók elöl ugráltak, miközben azok a földre potyogtak. A világ csak is olyan népek és nemzetek energiája és találékonysága által mozdult előre, akiknek meg kellett birkóznuk a megélhetésükért az elemekkel, és akiknek gondoskodniuk kellett öregkorukra az élet szükségleteiről.

Az öregkor az élet tele. Minden ember feladata, hogy erejének teljében gondoskodjon róla. Nem mentesíthetitek ez alól a felelősség alól anélkül, hogy az kárt ne okozna benne, ki ne vennétek valamit a lelkéből, meg ne gyengítenétek a férfiaságát, el ne pusztítanátok az energiáját és kezdeményezési erejét, és vissza ne vetnétek a saját önbizalmát, miközben magát a cselekvők tevékenységeihez hasonlítja.

Nézzétek, hogy máris mi történt. Bárki, aki nyitott szemmel járt az elmúlt tíz-tizenöt évben, nem hagyhatta figyelmen kívül ennek a folyamatnak a pusztító következményeit. A "válságként" elhíresült időszak korai napjaiban sokan, akik addig anyagilag önellátóak voltak, egyszerre csak ínségben találták magukat. Büszkeségük, önbecsülésük, jellemük függetlensége, amelyet egy egész élet során élveztek, visszatartotta őket attól, hogy segélyt kérjenek vagy elfogadjanak. Sokan az utolsó lehetőségükig kitartottak. Mások, és messze álljon tőlem, hogy szemrehányóan beszéljek róluk, talán még nagyobb stressz hatására végül közadományok haszonélvezői lettek, amelynek elrendelését szintén nem célozom kárhozható. Mindez talán időlegesen szükséges volt, míg egy jobb szervezetet létre nem hoznak a szükséglet látók megsegítésére, főleg olyan emberek számára, akik olyan egyházi hovatartozás nélkül voltak, mint a mi jól szervezett egyházunk, amely készen állt ilyen eshetőségek orvoslására. Miután megtört a visszafogottságuk, és elfogadták a segélyt, a hozzáállás meglepően gyors változáson ment keresztül – legalábbis meglepő azok számára, akik nem gondoltak bele az emberi természet folyamataiba.

A vonakodó haszonélvezők hamarosan lelkes haszonélvezőkké váltak, és nem sok idő telt el, mire követelőzők lettek. Követeléseiket jogként bizonygatták, és még nagyobb segélyeket követeltek. »Nagyobb és jobb« támogatás lett a szlogen. Nem telt sok időbe, és ezek a haszonélvezők csoportokba tömörültek, majd szervezett nyomást kezdtek gyakorolni a

követeléseik kielégítéséhez, és végül szavazóbázisukat megszilárdítva kikényszerítették követeléseik elismerését. Nem csak egyének, hanem városi és [megyei] önkormányzatok is azon küszködtek, hogy ők is meríthessenek a szövetségi kincstárból ezzel a szlogennel: »Mindenki más kap belőle; mi is szerezzük meg a részünket.«

Nem kell messzire tekintenünk ahhoz, hogy megfigyelhessük az állami támogatásokért, mint a megélhetés tartós forrásáért folyamodás bénító hatását. Az erkölcsi tartás szétesése, az akaraterő és a kezdeményezés hanyatlása, a lélek és a független férfiaság friss érzésének a rombadöntése követi rohamosan, biztosan és elkerülhetetlenül.¹¹

A jóléti államokban a kormány jótékonykodása megkérdőjelezhetetlenül politikai eszköz. A választásoknál a nyugdíjasok azt veszik figyelembe, ki emelt eddig többet a nyugdíjakon, és kitől várható további emelés. A nyugdíj előtt állók azt figyelik, ki fogja csökkenteni vagy növelni a nyugdíjkorhatárt. A (leendő) főiskolások és egyetemisták családjai azt figyelik, kitől várható leginkább a tandíjmentesség. Az állampolgárok betegségekre hajlamosabb része azt figyeli, melyik párt növeli az állami egészségügy kvótáit. Amint egy kormány csökkenti bárkinek a juttatásait, azonnal hőzöngés és szerzett jogok csorbítása elleni tiltakozások indulnak, amelyet az ellenzék előszeretettel lovagol meg. Már nem az számít előnynek egy választási kampány alatt, hogy ki fogja a rendőrség, a katonaság és a bíróságok munkáját fejleszteni, hogy ők a munkájukat, amelyre a kormányt az állampolgárok létrehozhatták, maximális hatékonysággal tudják végezni, hanem ki fog a zsákmányból, amit a kormány zsákmányol az állampolgárok megadóztatásával, nekik többet juttatni. A jóléti állam valójában a Frederick Bastiat által fémjelzett kifejezéssel élve törvényes rablást folytat. Törvényekbe foglalja azt, hogy kinek a munkájából/vagyonából vesz el mennyit a megfelelő kompenzálás nélkül, és kinek fog ebből a zsákmányolt pénzből juttatni, szintén ellenszolgáltatás nélkül (lásd *Az állam helyénvaló szerepe*, www.aahsz.hu).

A NAV (korábban APEH) munkája bizonyítja a legnyilvánvalóbban, hogy a gondoskodó kormány erőszakra és kényszerre épül. Az adófizetést elkerülő állampolgárok, akiket a NAV üldöz, félreérthetetlen üzenetet küldenek a kormánynak: »Nem értünk egyet a kifosztásunkkal«, »Nem értünk egyet azzal, hogy minket dolgoztatnak mások eltartásához.«

Előkelő emberek és nagy tapasztalattal és bölcsességgel rendelkező rátermett emberek a népet hibáztatják azért, mert egyre inkább elvárja a[z] [...] államtól, hogy kielégítse a kívánságaikat, és hogy kormányzati felügyeletet gyakoroljon felettük, és mindezt a helyi önkormányzat elpusztítására [...], valamint a nép jogainak elpusztítására, amelyek mind a társadalmi, gazdasági és alkotmányos életünk alapvető elemei.

Alázatosan feltenném a kérdést, hogy tényleg a népet kell emiatt elsődlegesen hibáztatni?

Majdnem kétezer évvel ezelőtt a Galileai-tenger partján a Mester csodálatos módon megvendégelt 5 000 embert. Ők azonnal meg akarták tenni Őt királyuknak. Olyat akartak uralkodójuknak, aki munka nélkül is etetni tudja őket. Ez megoldaná számukra a földi létezés legnagyobb problémáját. Olvasva a gondolataikat, és hogy elkerülje a letartóztatást egy látszólagos felkelés fejként, a Mester elküldte a tömeget, Ő maga pedig elmenekült előlük, felmenvén a hegyre imádkozni. Azon az estén átszelte a tavat, és mikor a tömeg ezt megtudta, ők is csónakokba szálltak, átkeltek a tavon, és odamentek hozzá. Köréje gyűltek álnok hódolattal, és kijelentették: »Valóban te vagy az Isten Fia.« Ő azonban olvasta a gondolataikat és céljukat, és megdorgálta őket, mondván: »Nem azért kerestek engem, mert jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok.«

Majd egy nagyszerű beszédet mondott az élet kenyeréről, és a szentírás kijelenti: »Ettől fogva tanítványai közül sokan visszavonultak, és nem jártak vele többé.«

Haszontalan volt számukra, kivéve mint a kenyérük és ételük bőkezű biztosítója. Így gondolkoznak a tömegek.

Ha a képviselők meg akarják állítani a népet a [parlamentbe] tartó menetelésükben, hogy ott keressék a kormányukat és a nekik szánt támogatást, akkor abba kell hagyniuk a [...] kincstárépület lépcsőiről történő kenyér- és halosztogatást. Maguknak, képviselőknek teljes hatalmuk van arra, hogy ezt megállítsák; van hozzá bátorságuk? Amennyiben ez nem történik meg, úgy Maguk, és nem a nép, hibáztatható ezért.

Létezik egy alapelv, amely olyan régi, mint az emberi kormányzás, és olyan régi, mint az emberi kapcsolatok: akinél a pénztárca, az uralkodik az otthon, a nemzet, a világ felett.

Ha a képviselők vissza szeretnék állítani az önkormányzást, valamint [...] a nép jogait, irányítsák vissza [...] a helyi közösségekhez, az egyházakhoz és a nélkülöző szülők gyermekeihez, ahová tartozik, a saját betegek, gyengélkedők és aggjaik, a saját szerencsétlenül járt és hátrányos helyzetű társaik feletti gondoskodás kötelességét. Ezzel a [parlamentbe] történő menetelés meg fog szünni, és a hazafelé történő menetelés maratoni lesz.

Nem felejttem el, hogy mindez jó sok képviselőnek hatalmas kellemetlenséget és durva bánásmódot fog jelenteni, és néhányuknak a hivatali karrierjébe is kerülhet. De ők azok, akik [...] háborút terveznek és legalizálnak törvényekkel, amely a férfaink legjava százezreinek szó szerint az életébe kerül; nem hozhatnának ők is ennél sokkalta kisebb áldozatot – a saját karrierjük feláldozását – a közjó érdekében és a szabad intézményeinkért? Azt mondom nektek, hogy a szabad intézményeinket sokkal jobban fenyegetik a belső bitorlások, mint ennek a háborúnak a kimenetele. Ha Maguk, képviselők, meg akarják menteni ezt a nemzetet és annak szabad intézményeit, akkor hagyják abba az állami pénzek eltulajdonítását a helyi kívánságok és a jólét problémáinak a kezelésére.¹²

BEFEJEZÉS

Hogy miért fog a jóléti állam avagy a gondoskodó kormányzat rabszolgaságba torkolni?

- ❖ Embereket dolgoztat azért, hogy másokat eltartson (közhivatalok, állami juttatások, állami támogatások, kamatmentes és vissza nem térítendő kölcsönök, tandíjmentesség, szükségtelen projektek, stb., stb., stb.).
- ❖ Az egyre növekvő adóterhek kifosztják az állampolgárokat, a munkavégzés egyre kevésbé éri meg, és az elszegényedés során egyre inkább az állam szolgálivá és eltartottaivá válnak.
- ❖ Az egyre növekvő adóterhek kölcsönökbe kényszerítik az állampolgárokat, amelyek során a hitelezők szolgálivá is válnak, és elszegényedésük tovább mélyül.
- ❖ Az állam nevében felvett hitelek (mert az adókból nem lehet eltartani ennyi embert) és az egyre növekvő államadósság növekvő adókhöz és/vagy még több hitelhez vezet, amely spirál során maga az ország válik a hitelezői rabszolgájává. A kormány intézkedéseit már nem függetlenül hozza, hanem előtte jóvá kell hagyatnia a hitelezőivel.

- ❖ A szegénység és a függőség bűnözéshez, szélsőségekhez és önkényuralomhoz vezet, mert az állampolgárok másra már nem képesek. Nem képesek többé visszavenni az életük feletti hatalmat.

A jóléti állam valójában csak a bennfenteseknek nyújt jólétet, természetéből kifolyólag tele van korrupcióval, megrontja az emberek jellemét, mert alapvetően törvényesített tömeges lopásra épül, és végül mind az egyének, mind pedig a közösség, az ország függetlenségét áldozza fel.

2004-ben a Nyugati téri Skála Metró épületének hatalmas homlokzatán ez az idézet volt feltüntetve:

„A lehetetlen csupán egy nagy szó, amellyel a kisemberek dobálóznak, mert számukra könnyebb egy készen kapott világban élni, mint felfedezni magukban az erőt a változtatásra.

A lehetetlen nem tény, hanem vélemény.

A lehetetlen nem kinyilvánítás, hanem kihívás.

A lehetetlen lehetőség.

A lehetetlen múltó pillanat.

A lehetetlen nem létezik.”

Lehetetlennek tűnik-e az országot, a családokat és az egyéni életet úgy kormányozni, hogy mindenki vállalja a saját életével járó felelősséget? Lehetetlennek tűnik-e az élet a kormány/állam atyáskodása nélkül? Elképzelhető, hogy nagy számban vannak olyanok, akik az életet alanyi jogon járó egészségügyi ellátás, tandíjmentesség, bérlettámogatás, szociális juttatások, családi támogatások, kamatmentes lakástámogatások és állami nyugdíj nélkül már el sem tudják képzelni. Jár nekünk mindez?

Ha mi nem megyünk házról-házra kéregetni, csak mert nem tudjuk fizetni a tandíjunkt, a kamattörlesztésünket, a gázszámlánkat, a bérletünket és ezernyi más dolgot, akkor a kormányt sem bérelhetjük fel arra, hogy ezt erővel (adón keresztül) megtegye. Ugyanolyan bűncselekménynek számít, mintha verőlegényeket bérelnék fel, hogy kényszerítsenek ki pénzt a tehetősebb szomszédainktól. Ez nem szolidaritás, hanem bűncselekmény. Ha bárki jóléti társadalomban szeretne élni, ahol valaki mindig gondoskodik róla, tegyen kedve szerint, de akik nem ilyen országban szeretnének élni, *azokat ne kényszerítsék arra, hogy ők legyenek az eltartók, a rabszolgák.* A kormánynak az állampolgárok nem adhattak ilyen felhatalmazást. Ha a kormány mégis kényszeríti az állampolgárokat arra, hogy mások eltartására megfelelő kompenzáció nélkül megváljanak a bevételeiktől, az bitorlás és bűncselekmény.

Mióta megszervezték a társadalmat, mindig is szembenállt a törvénnyel, a renddel és az erkölccsel az, hogy János elvegye Jakab tulajdonát anélkül, hogy fizetne érte, még akkor is, ha voltak Jakabok, akik mindig ellopták néhány János tulajdonát. A Jánosok mindig is kikérték maguknak; olyan kifejezéseket használtak, mint »az ember háza az ő kastélya«. »Ne lopj« és »Ne kívánd« hangzott Sinai hegyének villámlásai közepette. Amikor megszervezték a kormányt mindenki védelmére, szükségessé vált, hogy elvegyenek mindenkitől valamennyi vagyont mindenki közös érdekében. A kormány egy közös vállalkozás a közjó érdekében. A szilárd kormányzat célja le lett fektetve az Egyesült Államok Alkotmányának Előszavában. Amikor azonban a kormány átlépi ezeket a célokat, és arra vállalkozik, hogy ruházza és

ettesse a társadalmát, és nekilát elvenni János tulajdonát az ő kompenzálása nélkül, hogy Jakabot etesse és ruházza, miközben Jakab szükségtelen közhivatalban lógatja a lábát, vagy otthon lustálkodik, vagy egész nap az utcasarkon ögyeleg, *akkor Jánost dolgoztatja azért, hogy Jakabot elartsa a lustálkodásban, és ez ősi rabszolgaság.*

Megtehetik, hogy leplezik a szolgaság eme ocsmány tényét, vagy kifényezik, palástolják, illethetik bármilyen díszes, magasröptű nevekkel, a tény nem változik, ez rabszolgaság. És a rabszolgaság anakronizmus a mai társadalomban, egy elvetett társadalmi formához való visszatérés, egy kinőtt, elavult rendszer felállítása, amely mint mindig, oda fog vezetni, hogy elsöpri a népet, amely ezt gyakorolja. Az elmúlt korok tele vannak ezzel az újra visszatérő emberi tapasztalattal. A föld csak azé, aki megdolgozik érte. Sem a természet, sem Isten nem ad valamit a semmiért. Munkát kell végezni mindenért, amivel az ember rendelkezik.¹³

Amikor kormányok fosztogatnak, majd törvényesítik azt, nem várhatnak mást, minthogy az állampolgárok túltesznek a példájukon; továbbmegyek: a tömeges rablás és fosztogatás semmiben sem különbözik az egyéni rablástól és fosztogatástól, kivéve, hogy sokkalta pusztítóbb és veszélyesebb a politikai tömeg számára. Kapzsiság, mohóság, sóvárgás, becstelenség, lustaság még nem válnak erényekké, csak mert csoportok ösztönző és irányító jellemvonásaivá váltak. A tízparancsolat nagyszerű erkölcsi alapelvei továbbra is alapvetőek egy rendezett, szabad társadalom és kormány számára.¹⁴

Amikor az ember megszorul, először váljon meg a valódi szükségleteket meghaladó kívánságaitól, luxusaitól, (váltson kisebb sebességre), éljen a keretein belül, spóroljon a nehezebb időkre, amik mindenki életében el fognak jönni. Utána forduljon a családjához, a barátaihoz, az egyházához és/vagy karitatív szervezetekhez, akik mind a saját szabad akaratukból és jószívűségből, az igazi szolidaritásból fognak neki segíteni. Legyen hálás mindazért, amit kap, és amint lehetősége van rá, fizesse vissza, vagy cserébe segítsen ő mások megszorult helyzetében. Ettől válik az ember jelleme függetlenné, szabaddá és magabiztossá. Ha látja, hogy munkájának értéke van és ura a bevételeinek, az bátorítani fogja a kezdeményezését, következőképp a munkavégzést és a gazdaság fellendülését.

Végezetül álljon itt Thomas Jefferson 1801-ben az első beiktatási beszédében elhangzott tanítása:

Mindezzel az áldással mi szükséges még ahhoz, hogy boldog és sikeres nép legyünk? Van még egy dolog, polgártársaim – egy bölcs és mértékletes kormány, *amely visszafogja az embereket attól, hogy egymásnak ártsanak, amely különben békét hagy nekik, hogy a szorgalmuk és feljebb haladásuk útját saját maguk szabályozzák, és amely nem veszi ki a kenyeret annak a szájából, aki azt megkereste.*¹⁵

Források:

Az idézetek nagy részét Jerreld L. Newquist: *Prophets, Principles and National Survival* [Próféták, alapelvek és nemzeti túlélés] című könyvből vettem. Ezek mögé feltüntettem a PANT rövidítést.

¹ J. Reuben Clark, *Some Elements of Post-War American Life* [A háborút követő amerikai élet néhány eleme] (Salt Lake City), 1/24/45; PANT

² Plátó, Kr. e. 400, *The Republic* [A köztársaság], VIII.; PANT

³ idézet, David O. McKay, *Conference Report* [Konferencia beszámoló], 4/50:35; PANT

- ⁴ Ezra Taft Benson, BYU, 2/28/62; PANT
- ⁵ J. Reuben Clark, *Church News* [Egyházi Hírek], 9/25/49; PANT
- ⁶ idézet, J. Reuben Clark, 11/16/38; PANT
- ⁷ J. Reuben Clark, *Conference Report* [Konferencia beszámoló], 4/38:103
- ⁸ Albert E. Bowen, 1946, *Church Welfare Plan* [Egyházi Jóléti Terv], 83. o.; PANT
- ⁹ J. Reuben Clark, 11/16/38; PANT
- ¹⁰ Albert E. Bowen, 1946, *Church Welfare Plan* [Egyházi Jóléti Terv], 16. o.; PANT
- ¹¹ Albert E. Bowen, 1946, *Church Welfare Plan* [Egyházi Jóléti Terv], 83-4. o.; PANT
- ¹² J. Reuben Clark, *Some Factors of a Now-Planned Post-War Governmental and Economic Pattern* [Egy most megtervezett, a háborút követő kormányzati és gazdasági minta néhány tényezője] (Chicago), 10/7/43; PANT
- ¹³ J. Reuben Clark, *Improvement Era* [A haladás kora], 40:474; PANT
- ¹⁴ J. Reuben Clark, *Washington birthday Address* [Washington születésnap beszéd] (Salt Lake City), 2/22/35; PANT
- ¹⁵ Thomas Jefferson, *Works* [Munkássága], 8:3; idézet Ezra Taft Benson: *The Proper Role of Government* [A kormány helyénvaló szerepe]; lásd www.aahsz.hu